

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urtos/6/2019
Identifikačné číslo spisu:	7019200217
Dátum vydania rozhodnutia:	08.08.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7019200217.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci odsúdeného G. K. pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Trestného zákonníka Českej republiky a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 8. augusta 2019 v Bratislave sťažnosť odsúdeného G. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 10. júla 2019, sp. zn. 8 Ntc 19/2019, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. sa napadnuté uznesenie zrušujea Krajskému súdu v Košiciach sa ukladá, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 10. júla 2019, sp. zn. 8 Ntc 19/2019, podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. rozhodol tak, že žiadosť odsúdeného G. K. o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu krajským súdom vo veciach pod sp. zn. Nc 10/2011 a 5 Ntc 6/2016, zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený K. ihneď na verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú odôvodnil podaním z 31. júla 2019.

Uviedol, že krajský súd sa jeho žiadosťou riadne nezaoberal, nevyrovnal sa s tým, že podal sťažnosť na ÚVTOS Ružomberok, ako aj na príslušníka ZVJS, ktorá bola adresovaná na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Pán pedagóg na neho pod príslubom, že ho presunú z diferenciálnej skupiny C do skupiny B tlačil, aby túto stiahol. Vo väzení všetko plnil, chodil do práce a dodnes bol dvakrát disciplinárne odmenený; krúžkov sa zúčastňoval v rámci možností, avšak pán pedagóg nemá čas, má veľa práce s poštou a manželkou, s ktorou sa dohovára, čo má nakúpiť. S postupom času sa na ňom celý personál začal „voziť“, šikanovať a psychicky deptať, tesne pred rozhodovaním o podmienčnom prepustení mu v jeho neprítomnosti urobili kontrolu a našli rádio, v ktorom bol strojček na tetovanie. Je si plne vedomý, že sa dopustil obzvlášť závažnej trestnej činnosti, čo ľutuje a výčitky ho budú sprevádzať do konca života; zaslúžil si uložený trest, ale prosí o životnú šancu. Zavreli ho, keď mal 18 rokov, keď vôbec nechápal zmysel života. Nie je anjel, ale rád by si konečne založil rodinu, žil riadnym

životom, rešpektoval zákon, staral sa o rodičov, ktorí sú na dôchodku a sú už slabí. K podanej sťažnosti odsúdený pripojil vyrozumienia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 26. júla 2018 a 9. januára 2019.

Sťažnosť i kompletný spisový materiál boli Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložené 29. júla 2019. Následne najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel pritom k záveru, že táto je dôvodná.

Najvyšší súd zo spisového materiálu zistil, že krajský súd rozsudkom z 22. septembra 2011, sp. zn. Ntc 10/2011, rozhodol podľa § 518 ods. 1, ods. 3 Tr. por. v spojení s § 515 ods. 2 písm. b/ Tr. por. tak, že rozsudok Krajského súdu v Hradci Králové z 24. marca 2005, sp. zn. 3 T 14/2004, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 8. júna 2005, sp. zn. 8 To 48/2005 a uznesením Vrchného súdu v Prahe z 1. augusta 2005, sp. zn. 8 To 48/2005 a rozsudkom Okresného súdu vo Frýdku - Místku z 15. septembra 2004, sp. zn. 7 Tm 12/2004, ktorým bol odsúdený G. K. uznaný vinným zo spáchania trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky účinného v čase spáchania skutkov (ďalej len „TZ ČR“) spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 TZ ČR, trestného činu neoprávneného držania platobnej karty podľa § 249 písm. b/ TZ ČR spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 TZ ČR, trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ TZ ČR spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 TZ ČR v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 TZ ČR, trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ TZ ČR, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnástich) rokov, pričom na výkon trestu bol podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradený do väznice s ostrahou, sa uznáva na území Slovenskej republiky. Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. tiež krajský súd vyslovil, že vo výkone trestu odňatia slobody bude odsúdený G. K. pokračovať bez jeho premeny. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. krajský súd odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (č. l. 34).

Okrem toho, krajský súd rozsudkom z 8. augusta 2016, sp. zn. 5 Ntc 6/2016, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 5. októbra 2016, sp. zn. 3 Urto 6/2016, podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. rozhodol tak, že rozsudok Okresného súdu v Moste z 18. júna 2015, sp. zn. 7 T 67/2015, ktorým bol odsúdený G. K. uznaný vinným z prečinu nedovolennej výroby a iného nakladania s psychotropnými látkami a s jedmi podľa § 283 ods. 1 TZ ČR v štádiu pokusu podľa § 21 TZ ČR a prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia a vykázania podľa § 337 ods. 1 písm. g/ TZ ČR, ktorého sa mal dopustiť na tam uvedenom skutkovom základe a za ktorý bol odsúdený podľa § 283 ods. 1 TZ ČR a § 43 ods. 1 TZ ČR na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) roka, pričom na výkon trestu odňatia slobody bol podľa § 56 ods. 2 písm. c/ TZ ČR zaradený do väznice s dozorom, sa uznáva a vykoná na území Slovenskej republiky. Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. a podľa § 48 ods. 2 písm. b/ TZ ČR bude odsúdený K. pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (č. l. 27).

Dňa 26. marca 2019 si odsúdený K. na krajský súd podal žiadosť o podmienené prepustenie (č. l. 1), ktorý ju 27. marca 2019 podľa § 415 ods. 1 Tr. por. postúpil na Okresný súd Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) (č. l. 6). O podanej žiadosti rozhodol okresný súd tak, že uznesením z 29. apríla 2019, sp. zn. 8 PP 10/2019, podľa § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por. vyslovil svoju nepríslušnosť a vec podľa § 22 ods. 1 Tr. por. predložil na rozhodnutie najvyššiemu súdu (č. l. 23).

Najvyšší súd uznesením zo 16. mája 2019, sp. zn. 5 Ndt 13/2019, rozhodol tak, že vecne a miestne príslušným na vykonanie konania vo veci žiadosti odsúdeného K. je krajský súd (č. l. 42); dňa 10. júla 2019 krajský súd na verejnom zasadnutí rozhodol napadnutým uznesením (č. l. 55).

Podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život ak ide o osobu odsúdenú za prečin po

výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a/ až c/, § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdennej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení plyní, že pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

K formálnej podmienke, najvyšší súd konštatuje, že tak v zmysle českej (podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ zákona č. 140/1961 Sb. s trestnou sadzbou 12 - 15 rokov alebo výnimočný trest), ako aj v zmysle slovenskej právnej úpravy (podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. j/ zákona č. 140/1961 Zb. s výnimočným trestom) bolo konanie odsúdeného K. pod sp. zn. Ntc 10/2011 kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin a jeho konanie pod sp. zn. 5 Ntc 6/2016 bolo (minimálne) v Českej republike kvalifikované ako prečin (podľa § 283 ods. 1 zákona č. 40/2009 Sb. s trestnou sadzbou 1 - 5 rokov). Keďže odsúdený K. je (so započítaním väzby) vo výkone trestu odňatia slobody nepretržite od 3. augusta 2004, podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. v spojení s § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a § 67 ods. 1 Tr. zák. si formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie splnil po vykonaní 11 rokov a 9 mesiacov, t. j. 3. mája 2016 (3/4 z 15 rokov uložených mu pod sp. zn. Ntc 10/2011 a 1/2 z 1 roka uloženému mu pod sp. zn. 5 Ntc 6/2016).

K materiálnej podmienke najvyšší súd konštatuje, že závery krajského súdu sú nepreskúmateľné. Po prvé, krajský súd v rozpore s § 66 ods. 2 Tr. zák. rozhodol bez toho, aby sa oboznámil so skutkom, ktorý bol v Českej republike právne kvalifikovaný (okrem iného) ako trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ zákona č. 140/1961 Sb. a za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov; súd si totiž k rozhodovaniu nepripojil spis sp. zn. Ntc 10/2011 a uznávací rozsudok z 22. septembra 2011, ktorý na verejnom zasadnutí oboznámil, neobsahuje skutkovú vetu.

Zjednodušene povedané, krajský súd rozhodoval o podmiennečnom prepustení odsúdeného K. bez toho, aby vedel, za čo (za aký skutok) mu bola prevažná časť trestu uložená (č. l. 34, 55).

Po druhé, krajský súd si nevyžiadal hodnotenie Väzenskej služby Českej republiky napriek tomu, že odsúdený K. si trest od 3. apríla 2004 do 14. marca 2018 vykonával v Českej republike, zrejme vo Väznici Bělušice. V tomto smere sťažnostný súd upozorňuje, že odsúdený si aj v Českej republike, konkrétne na Okresný súd Most podal žiadosť o podmiennečné prepustenie, avšak zo spisového materiálu nevyplýva, či o takto podanej žiadosti sa rozhodlo ešte pred odovzdaním odsúdeného na územie Slovenskej republiky. V každom prípade, v predmetnom konaní mal byť na odsúdeného vypracovaný znalecký posudok; ani ten si však súd nevyžiadal (sp. zn. 5 Ntc 6/2016, č. l. 72, 74).

A napokon po tretie, hoci odsúdený Ficu argumentuje (okrem iného) priaznivými rodinnými pomermi, že na neho čakajú rodičia a sestra atď., krajský súd ich na verejnom zasadnutí nepreveroval napriek tomu, že hodnotenie ÚVTOS Ružomberok v rozpore so zaužívanou praxou neobsahuje žiadne informácie o tom, či počas výkonu trestu odsúdený udržiaval (korešpondenčný, telefonický, osobný) styk so svojou rodinou, či sa má kde vrátiť a pod. (č. l. 1, 3, 55).

Za týchto okolností preto záver krajského súdu o „kriminálnej minulosti odsúdeného, rizika sociálneho zlyhania, ako i nepriaznivej resocializačnej prognóze" (s. 3 ods. 5), obzvlášť za situácie, že tento nebol pred nástupom do výkonu trestu ani jedenkrát trestaný (pozn. rozsudok Okresného súdu vo Frýdku - Místku bol vo výroku o treste nahradený neskorším rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové), považuje najvyšší súd za predčasný.

Až po doplnení dokazovania (o spis sp. zn. Ntc 10/2011, resp. rozhodnutí českých súdov, hodnotenia Váženskej služby Českej republiky, vrátane prípadného rozhodnutia Okresného súdu v Moste vo veci jeho podmieneného prepustenia a vypracovaného znaleckého posudku, ako aj doplnenia hodnotenia ÚVTOS Ružomberok zameraného na rodinné/sociálne vzťahy odsúdeného) možno - spolu s už získanými podkladmi uzavrieť, či je alebo nie je splnená aj materiálna podmienka pre podmienené prepustenie podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 66 Tr. zák.

Treba tiež upozorniť, že ak krajský súd dospeje k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život, a teda v jeho veci neprichádza do úvahy ani postup podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 3, ods. 4, ods. 5 Tr. zák. (čo je samozrejme možné, avšak túto okolnosť sťažnostný súd kvôli chýbajúcim podkladom nevedel vyhodnotiť), potom najvyšší súd prokurátora, resp. riaditeľa ÚVTOS upozorňuje, aby potom iniciovali konanie podľa § 460 ods. 2 Tr. por.

Na podklade týchto skutočností najvyšší súd rozhodol tak, že napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. v celom rozsahu zrušil a krajskému súdu uložil, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.